

“Augstākā izglītība Centrālāzijas pārtikas drošuma sistēmām un standartiem”

(Higher Education for Central Asia Food Systems and Standards)

No 574005-EPP-1-2016-1-LV-EPPKA2-CBHE-JP

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Latvijas Lauksaimniecības universitāte

2017. gada 8.decembrī, Rīgā

MĒRĶIS, ĪSTENOŠANAS PERIODS

15/10/2016 - 14/10/2019 (36 mēneši)

Sniegt atbalstu *augstākās izglītības modernizācijai* Tadžikistānā un Kirgizstānā ar nolūku veicināt starptautiski atzītu pārtikas ražošanas, pārstrādes un kontroles sistēmu un standartu ieviešanu partnervalstīs.

Sistēmu un standartu ieviešana ilgtermiņā sekmēs mazo un vidējo uzņēmumu eksporta potenciāla paaugstināšanos.

PROJEKTA PARTNERI

PRIEKŠVĒSTURE

- ✦ ES Tempus programmas finansēts projekts (2013-2016)
- ✦ Tadžikistānas un Kirgizstānas ražotāju un pārstrādātāju pieprasījums
- ✦ Partnervalstu attīstības stratēģiju mērķi

Izglītības piedāvājuma attīstība un satura pilnveide

Eksporta potenciāla paaugstināšana

- ✦ Ražotājus pārstāvošu organizāciju aktivitāte

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI UN SAGAIIDĀMIE IEGUVUMI

- ✦ Novērtēta ekonomiskā un izglītības vide Tadžikistānā un Kirgizstānā
- ✦ Izstrādāti **3 jauni studiju moduļi**
- ✦ **Modernizētas 9 bakalaura un maģistra studiju programmas**
(4 universitātes)
- ✦ Izstrādāti mācību materiāli
- ✦ Akadēmiskais personāls pilnveidojis kompetences
- ✦ Iegādātas laboratoriju iekārtas un mācību literatūra
- ✦ **Jaunie moduļi notestēti**, apmācīti 135 studenti

Galvenais īstermiņa ieguvums:

Modernizētas deviņas augstākās izglītības programmas, kuru joma skar pārtikas ražošanas, pārstrādes un kontroles kvalitātes un drošības aspektus.

Galvenais ilgtermiņa ieguvums:

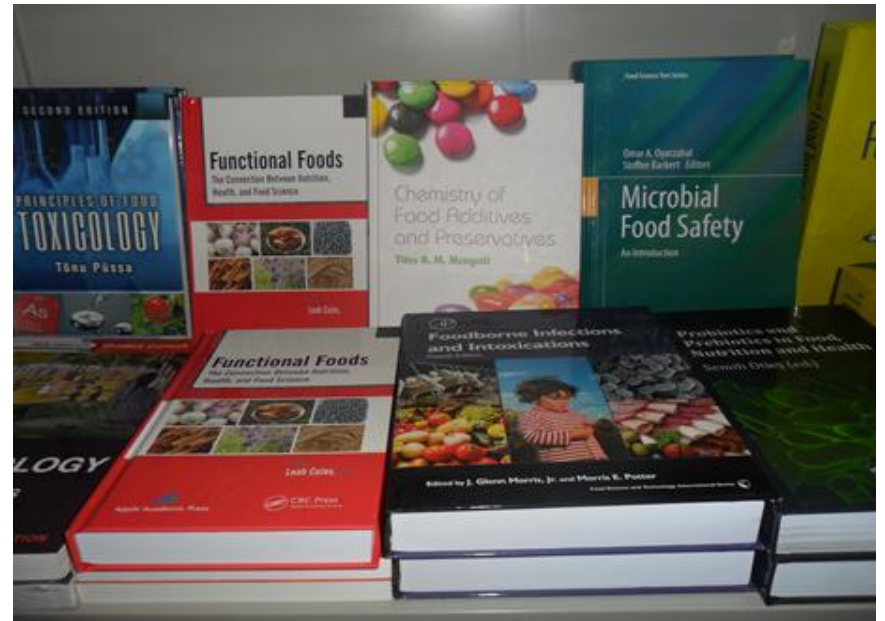
Modernizācija sekmējusi tādas augstākās izglītības piedāvājuma veidošanu, kas atbilst pārtikas ražošanas un pārstrādes nozaru Tadžikistānā un Kirgizstānā vajadzībām.

PROJEKTS

"Tadžikistānas augstākās izglītības modernizācija pārtikas kvalitātes un drošības jomā" (2013-2016)

1. Izstrādāta un licencēta jauna maģistra studiju programma (25 studiju priekšmeti) (2016./2017. m.g. – 4 studenti, 2017./2018. m.g. – 5 studenti).
2. Uzņemti 15 studenti, notikušas studijas 3 semestru garumā (ar ES universitāšu mācībspēku līdzdalību) un mācību brauciens uz Latviju un Slovākiju.
3. 2017. gada jūnijā 13 studenti pabeiguši studijas, no viņiem:
  - 8 turpina pedagoģisko un pētniecisko darbību;
  - 5 strādā standartizācijas un veselības aizsardzības jomā.
4. Izveidotas 3 studiju laboratorijas (iegādātas iekārtas) un iegādāta mācību literatūra.
5. Paaugstinātas mācībspēku kompetences (mācību braucieni, divpusējs darbs ar atbilstošās jomas ES universitāšu kolēģiem, angļu valodas apmācības).
6. Balstoties jaunajā maģistra studiju programmā, izveidota un licencēta bakalaura studiju programma (23-25 studenti katru gadu).

GŪTĀ PIEREDZE

(vadošā partnera un Centrālāzijas kontekstā)

1. Konsorcija izveide un projekta pieteikuma sagatavošana
2. Projekta ieviešana
3. Kultūras un tradīciju nianse

Nr.1 Konsorcijs izveide un projekta pieteikuma sagatavošana

PRAKTISKĀ PIEREDZE UN GŪTĀS MĀCĪBAS

1. Rezultātā **patiesi ieinteresētu** partneru piesaiste.
2. **Pārzināt un izprast** “spēles” laukumu un spēlētājus:
  - institucionālā jauda (mūsu gaidu un partneru spēju un darbību **līdzsvars**);
  - juridisko **saišu** un **hierarhijas ietekme** uz procesiem (partnerības apliecinājuma saņemšanai, dokumentu saskaņošanai ar ministrijām);
  - kontaktpersonu zināšanas, pieredze un spars (reagēšanas uz datu un informācijas pieprasījumiem **ātrums** un **kvalitāte, angļu valoda**);
  - iesaistīto **speciālistu spējas** un **kompetences** (projektam nepieciešamo resursu un darbību izpildes laika plānošanas aspektā) .
3. **Pietiekama apjoma** laika resursu plānošana (informācijas no partneriem saņemšana, partneru pašreģistrācija ECAS sistēmā u.c.).

Nr.1 Konsorcija izveide un projekta pieteikuma sagatavošana KO DARĪT?

- Ideja – partneri – ideja - projekts
- Sāciet savlaicīgi
- Izziniet partnervalstu nosacījumus, procedūras, ierobežojumus finansējuma saņemšanai, pārskaitījumu izpildei, ceļošanai u.c., ņemiet tos vērā, plānojot aktivitātes (laiks, finanses)
- Uzdodiet partneriem daudz jautājumu (pieredze, paveiktais, sasniegtie rezultāti, procedūras, angļu valodas prasmes u.c.)
- Neaprobežojieties ar tekstuālo informāciju, sarunājieties
- Savlaicīgi pieprasiet informāciju un datus programmas noteiktajā formātā, reģistrāciju ECAS sistēmā (PIC), partnerības apliecinājumu (!)

Nr.2 Projekta vadība

PRAKTISKĀ PIEREDZE UN GŪTĀS MĀCĪBAS

1. Partneru izpratne par to, kas ir “pieredze projektu vadībā”, var ievērojami atšķirties no jūsu redzējuma.
2. Partneru palāvība un atvērtība ir labs pamats kopīgu koordinācijas un pārvaldības noteikumu un mehānismu ieviešanai. Tomēr tie no partneru puses nereti netiek ievēroti.
3. Laiks ir relatīvs jēdziens. Katram sava laika izpratne.
4. Ekonomikas un finanšu sistēmu svārstības var skart katru projektu.
5. Hierarhiskā sistēmā ir mēģinājumi pienākumus un resursus dalīt, izmantojot varas pozīcijas.
6. Partneri nevar un nedarīs visu tā, kā darītu mēs. Ir jāļauj viņiem mācīties. Dažreiz tam vajag 3 gadus.
7. Braucienu organizēšanā lielākais izaicinājums – vīzas un atbilstoši dalībnieki.
8. Diennakts laika atšķirības un pasākumu loģistika prasa veltīt laiku projektam arī ārpus formālā darbalaika.
9. Budžetā nav netiešo izmaksu dažādu neparedzētu un papildus izmaksu segšanai (Tempus 7 %).

Nr.2 Projekta vadība - KO DARĪT(I)?

- ✦ Esiet gatavi a) daudz un pacietīgi skaidrot vai b) darīt paši
- ✦ Tikšanās, sanāksmes plānojiet ar laika rezervi (sāksiet vēlāk, nekā plānots; daudzi dalībnieki būs steidzīgi)
- ✦ Plānojiet vairāk tiešo tikšanos, nekā projektos ar tikai ES valstu partneru līdzdalību
- ✦ Pieteikumā iebudžetējiet vadošā partnera uzraudzības vizītes pie partneriem
- ✦ Pārdomājiet un partnerības līgumā atrunājiet, kādā kārtībā pārskaitīsiet partneriem finansējumu (ieteicams vairākos mazos pārskaitījumos, tādā veidā samazinot resursu zaudēšanas risku)

Nr.2 Projekta vadība - KO DARĪT(II)?

- ✦ Esiet gatavi ar loģiskiem un pamatotiem argumentiem cīnīties par jēgu un rezultātu (pārstāvji braucienos, iegādājamās iekārtas u.c.)
- ✦ Jau rakstot projektu, noskaidrojiet, kur partneri varēs saņemt vīzas. Ieplānojiet tam resursus (braucieni pēc vīzām)
- ✦ **Koordinējiet ārējās vēstis**
- ✦ Tiešā saziņa ar konkrēto partneri un/vai personu darbojas efektīvāk nekā kopīgs e-pasts visiem.
- ✦ ***Radiet un ieviesiet procedūras, kas darbojas (sareģīti interneta rīki nedarbojas)***

Nr.3 Kultūras un tradīciju nianse

PRAKTISKĀ PIEREDZE UN GŪTĀS MĀCĪBAS

1. Viesmīlības tradīcijas atšķiras.
2. Vecuma un amata respektēšana, pat, ja rīcības un/vai lēmumi nenāk par labu rezultātam.
3. Ieņemamā amata ierobežojumi lemt par savu dienas kārtību (jo augstāks amats, jo grūtāk saskaņot dalību pasākumos).
4. Valstī un/vai institūcijā pastāvošs nerakstīts hierarhijas likums var palēnināt ieviešanas procesu vai dažkārt uz laiku to apturēt (saskaņojumu saņemšana, dokumentu parakstīšana).
5. Korupcija (iekārtu un literatūras piegāde).
6. Svētku periodi un tradīcijas (ramadans, ēdienkarte).

Nr.3 Kultūras un tradīciju nianse - KO DARĪT?

- ✦ Novērtēt partneru viesmīlību un cienīt dažādību
- ✦ Lēni un pacietīgi ar savu piemēru mainīt partneru izpratni par varas un vecuma nozīmīgumu
- ✦ Ja saskatāt izaicinājumus jau pašā sākumā, ieviesiet iekšējus noteikumus (mācībspēku, kas saņems projektā algu vai piedalīsies pieredzes braucienos, jomas atbilstība)
- ✦ Pasākumu dalībnieku sarakstus sāciet veidot un vīzu jautājumus risināt 4-5mēnešus pirms pasākuma norises
- ✦ Pieņemiet norises, kuras nav jūsu spēkos mainīt vai ietekmēt

IEGUVUMI

Erasmus+ K2 projekts ir process, kurā gūstam personīgas pieredzes:

- ✦ Pilnveidot sevī cilvēciskās īpašības: toleranci, pacietību, spēju novērtēt katra partnera un projekta kopumā mazos sasniegumus
- ✦ Ceļot uz dažādiem pasaules reģioniem un valstīm
- ✦ Iegūt jaunus draugus
- ✦ Atjaunot vai pilnveidot krievu valodas prasmes
- ✦ Ieraudzīt un novērtēt to, ka dzīvojam brīnišķīgā valstī, kurā esam drošībā un dzīvojam pārticībā, mums ir iespēja pašiem pieņemt lēmumus, drīkstam teikt to, ko domājam
- ✦ Iespēju strādāt starptautiskā vidē, kas padara dzīvi krāsaināku

Pateicos par uzmanību!

Antra Bērziņa

LLU Mūžizglītības centrs